

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO KULTURE

Zagreb, rujan 2014.

SADRŽAJ

stranica

I. PODACI O MINISTARSTVU	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Planiranje	3
Financijski izvještaji	3
II. REVIZIJA ZA 2013.	9
Ciljevi i područja revizije	9
Metode i postupci revizije	9
Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.	9
Nalaz za 2013.	11
III. MIŠLJENJE	19

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/14-01/7
URBROJ: 613-02-01-14-6

Zagreb, 26. rujna 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA KULTURE ZA 2013.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva kulture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2013.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 26. ožujka do 26. rujna 2014.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva je utvrđen odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području kulture koji se odnose na razvitak i unaprjeđenje kulture, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kulturnog života i kulturnih djelatnosti, osnivanje ustanova i drugih pravnih osoba u kulturi, promicanje kulturnih veza s drugim zemljama i međunarodnim institucijama, stručne i upravne poslove za Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO, upravne poslove u području javnog informiranja, poticanje programa kulturnih potreba pripadnika hrvatskog naroda u drugim zemljama, osiguravanje financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvitak djelatnosti kulture, a osobito muzejske, galerijske, knjižničarske, arhivske, kazališne, glazbene i glazbeno-scenske, nakladničke, likovne i filmske. Obavlja poslove koji se odnose na istraživanje, proučavanje, praćenje, evidentiranje, dokumentiranje i promicanje kulturne baštine, središnju informacijsko-dokumentacijsku službu, utvrđivanje svojstva zaštićenih kulturnih dobara, propisivanje mjerila za utvrđivanje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske, skrb, usklađivanje i vođenje nadzora nad financiranjem programa zaštite kulturne baštine, osnivanje i nadzor nad ustanovama za obavljanje poslova djelatnosti zaštite kulturne baštine, ocjenjivanje uvjeta za rad pravnih i fizičkih osoba na restauratorskim, konzervatorskim i drugim poslovima zaštite kulturne baštine, osiguranje uvjeta za obrazovanje i usavršavanje stručnih radnika u poslovima zaštite kulturne baštine, provedbu nadzora prometa, uvoza i izvoza zaštićenih kulturnih dobara, utvrđivanje uvjeta za korištenje i namjenu kulturnih dobara, te upravljanje kulturnim dobrima sukladno propisima, utvrđivanje posebnih uvjeta građenja za zaštitu dijelova kulturne baštine, obavljanje inspekcijskih poslova zaštite kulturne baštine. Obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti i druge poslove koji su mu stavljeni u djelokrug posebnim zakonom.

Prema odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 21/12), za obavljanje poslova su ustrojene sljedeće unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo Ministarstva, Uprava za međunarodnu suradnju i fondove Europske unije, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Uprava za razvoj kulture i umjetnosti, Uprava za pravne i financijske poslove te Samostalna služba za unutarnju reviziju. Spomenutom Uredbom je predviđeno 467 državnih službenika i namještenika.

U listopadu 2013. je donesena Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (Narodne novine 124/13), prema kojoj su za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva ustrojene sljedeće unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo Ministarstva, Uprava za međunarodne kulturne odnose, europske poslove i javnu komunikaciju, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Uprava za razvoj kulture i umjetnosti, Uprava za pravne i financijske poslove te Samostalna služba za unutarnju reviziju.

Koncem 2013. u Ministarstvu je bilo 415 zaposlenika. Zakonski predstavnik Ministarstva od 23. prosinca 2011. je ministrica prof. dr. sc. Andrea Zlatar Violačić.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2013. je iznosio 817.829.426,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna, financijski plan Ministarstva je povećan za 7.536.564,00 kn ili 0,9 % te iznosi 825.365.990,00 kn. Razdjel Ministarstva ima četiri proračunske glave: 05-Ministarstvo, 35-Arhivi, 40-Muzeji i galerije te 65-Ostali proračunski korisnici iz područja kulture. U okviru glave 05-Ministarstvo su planirana sredstva za plaće, materijalne rashode i nabavu nefinancijske imovine za Ministarstvo u užem smislu u čijem je sastavu i 19 konzervatorskih odjela te sredstva koja se prenose neprofitnim organizacijama, pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnosti u kulturi, jedinicama lokalne i područne uprave i samouprave za programske aktivnosti na temelju odredbi Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09) i drugih propisa. U okviru glava 35-Arhivi, 40-Muzeji i galerije te 65-Ostali proračunski korisnici iz područja kulture su planirana sredstva za plaće, materijalne rashode i programe za 46 proračunskih korisnika kojima je osnivač Republika Hrvatska (19 arhiva, 20 muzeja i galerija, Hrvatski restauratorski zavod, Hrvatski audiovizualni centar, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Ansambl Lado, Zavod za obnovu Dubrovnika, Hrvatska knjižnica za slijepe i Međunarodni centar za podvodnu arheologiju).

Izvori financiranja su, osim državnog proračuna (opći prihodi i primici, sredstva učešća za zajmove, sredstva učešća za pomoći), prihodi od igara na sreću, prihodi od spomeničke rente, inozemne darovnice, pomoći Europske unije te druge pomoći. Ukupni rashodi su planirani u okviru osam programa, od kojih su vrijednosno značajniji rashodi za provedbu programa Zaštita kulturnih dobara u visini 24,2 % planiranih sredstava, Kazališna i glazbeno-scenska djelatnost u visini 16,4 % te Ostale djelatnosti kulture u visini 15,0 % planiranih sredstava.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2014. i 2015. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2014. u iznosu 832.878.961,00 kn te za 2015. u iznosu 844.893.619,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Bilješke.

Financijski izvještaji proračunskih korisnika koji su prema organizacijskoj klasifikaciji u nadležnosti Ministarstva i financijski izvještaj Ministarstva u užem smislu su konsolidirani u skladu s odredbom članka 20. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 32/11).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 814.716.961,00 kn, što je za 6.411.793,00 kn ili 0,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2013. ostvareni za 10.649.029,00 kn ili 1,3 % manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	682.972.061,00	684.386.255,00	100,2
2.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	113.016,00	804.123,00	711,5
3.	Prihodi od imovine	51.690.137,00	47.685.402,00	92,3
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	45.431.562,00	46.648.713,00	102,7
5.	Prihodi od poreza (naknade za priređivanje igara na sreću)	28.098.392,00	35.192.468,00	125,2
	Ukupno	808.305.168,00	814.716.961,00	100,8

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna, koji su ostvareni u iznosu 684.386.255,00 kn i čine 84,0 % ukupnih prihoda. Namijenjeni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 662.662.390,00 kn i nabavu nefinancijske imovine u iznosu 21.723.865,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi iz državnog proračuna su namijenjeni za financiranje aktivnosti i kapitalnih projekata Administracija i upravljanje (u okviru glava Ministarstvo, Arhivi, Muzeji i galerije te Ostali proračunski korisnici iz područja kulture) u iznosu 300.139.832,00 kn, Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova u kulturi u iznosu 45.928.223,00 kn, Programi Hrvatskog audiovizualnog centra u iznosu 34.000.000,00 kn, Zdravstveno i mirovinsko osiguranje umjetnika u iznosu 30.863.100,00 kn, Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol (Zajam CEB-a) u iznosu 30.000.000,00 kn, Književno izdavaštvo u iznosu 28.495.590,00 kn, Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti u iznosu 25.000.000,00 kn, Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 23.966.568,00 kn, Programi knjižnične djelatnosti u iznosu 17.699.998,00 kn te Program poticanja ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela u iznosu 17.536.564,00 kn.

Prihodi od imovine u iznosu 47.685.402,00 kn se najvećim dijelom odnose na prihode od spomeničke rente koji su ostvareni u iznosu 47.327.364,00 kn. Odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13), propisano je obračunavanje i plaćanje spomeničke rente za fizičke i pravne osobe, odnosno poslovne jedinice koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koje obavljaju gospodarsku djelatnost u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline. Spomenička renta se plaća po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline prema rješenju o utvrđivanju spomeničke rente koje donosi nadležno upravno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prihodi od spomeničke rente se uplaćuju 60,0 % u korist proračuna Grada Zagreba, grada ili općine na području na kojem je renta naplaćena, a 40,0 % u korist državnog proračuna za ostvarivanje nacionalnog programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna su ostvarene u iznosu 46.648.713,00 kn, od čega se na tekuće pomoći iz proračuna Grada Zagreba za sufinanciranje rashoda Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu odnosi 41.296.267,00 kn ili 88,5 %.

Prihodi od poreza (naknade za priređivanje igara na sreću) su ostvareni na temelju odredbi Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13 i 41/14) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2013. godinu (Narodne novine 144/12). Ostvareni prihodi su utrošeni za provedbu aktivnosti: Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti, Zaklada Kultura nova, Međunarodna kulturna suradnja, Nove medijske kulture, Nefitni mediji te Programi muzejsko galerijske djelatnosti. Neurošena sredstava u iznosu 4.555.934,00 kn su prenesena u 2014. za iste namjene.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su ostvareni u iznosu 804.123,00 kn, od čega se na prihode za konzervatorsko arheološka istraživanja odnosi 700.484,00 kn. Ostvaruju se na temelju odredbi Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i Pravilnika o arheološkim istraživanjima (Narodne novine 102/10), prema kojima troškove konzervatorsko arheoloških istraživanja podmiruje investitor.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 799.719.264,00 kn, što je za 45.735.934,00 kn ili 5,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su za 2013. ostvareni za 25.646.726,00 kn ili 3,1 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

Redni broj	Rashodi	u kn		
		Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	272.467.096,00	258.814.841,00	95,0
2.	Materijalni rashodi	152.180.540,00	138.022.708,00	90,7
3.	Financijski rashodi	360.766,00	382.701,00	106,1
4.	Subvencije	49.118.005,00	48.735.595,00	99,2
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	50.736.381,00	50.449.028,00	99,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	34.473.100,00	34.180.510,00	99,2
7.	Ostali rashodi	260.566.162,00	243.283.101,00	93,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	25.553.148,00	25.850.780,00	101,2
	Ukupno	845.455.198,00	799.719.264,00	94,6
	Manjak prihoda	37.150.030,00	0,00	-
	Višak prihoda	0,00	14.997.697,00	-

Višak prihoda iznosi 14.997.697,00 kn. Iz prethodne godine je prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 39.158.714,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 24.161.017,00 kn.

Rashodi u iznosu 799.719.264,00 kn su ostvareni za provedbu sljedećih programa: Zaštita kulturnih dobara u iznosu 167.311.599,00 kn, Kazališna i glazbeno-scenska djelatnost u iznosu 137.778.812,00 kn, Ostale djelatnosti kulture u iznosu 127.973.786,00 kn, Muzejsko-galerijska djelatnost u iznosu 91.961.337,00 kn, Arhivska djelatnost u iznosu 74.869.010,00 kn, Programi audiovizualne djelatnosti i medija u iznosu 78.965.102,00 kn, Uređenje djelatnosti kulture u iznosu 65.730.741,00 kn te Knjižnična djelatnost u iznosu 55.128.877,00 kn.

Prema vrstama rashoda, vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene u iznosu 258.814.841,00 kn, što je 32,4 % ukupnih rashoda. Ostvareni rashodi se odnose na zaposlenike Ministarstva, zaposlenike 46 proračunskih korisnika iz razdjela Ministarstva te plaće 31 zaposlenika koji obavljaju poslove matične djelatnosti u 30 knjižnica. Prema podacima Ministarstva, koncem 2013. je kod proračunskih korisnika iz razdjela Ministarstva bilo 1 882 zaposlenika.

Ostali rashodi u iznosu 243.283.101,00 kn se odnose na tekuće donacije u iznosu 138.547.000,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 104.736.101,00 kn. Kapitalne i tekuće donacije su ostvarene za financiranje javnih potreba u kulturi od interesa za Republiku Hrvatsku prema odredbama Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi. Vrijednosno značajnije tekuće donacije su ostvarene za provedbu aktivnosti Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti u iznosu 30.363.529,00 kn, Program poticanja ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela u iznosu 17.536.564,00 kn, Književno izdavaštvo u iznosu 15.442.424,00 kn, Međunarodna kulturna suradnja u iznosu 12.072.075,00 kn i Zaštita pokretnih spomenika u iznosu 9.339.777,00 kn. Vrijednosno značajnije kapitalne donacije su ostvarene za provedbu aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnih spomenicima kulture u iznosu 53.949.157,00 kn te kapitalnih projekata Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova u kulturi u iznosu 34.464.223,00 kn i Istraživanje, obnova i revitalizacija kulturne baštine Ilok-Vukovar-Vučedol (Zajam CEB-a) u iznosu 14.892.237,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu 50.449.028,00 kn se odnose na tekuće i kapitalne pomoći unutar općeg proračuna za financiranje muzejsko galerijske djelatnosti, kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti, knjižnične djelatnosti te izgradnju, održavanje i opremanje ustanova kulture. Navedeni rashodi se odnose na financiranje korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna.

Subvencije u iznosu 48.735.595,00 kn se odnose na financiranje aktivnosti Književno izdavaštvo, Programi Hrvatskog audiovizualnog centra te Potpora izdavačkoj kući Edit.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 34.180.510,00 kn se odnose na mirovinsko i zdravstveno osiguranje samostalnih umjetnika, nagrade u kulturi te obveze po darovnom ugovoru (prema gospođi Topić-Mimara).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 25.850.780,00 kn se odnose na informatizaciju, opremanje i dodatna ulaganja na građevinskim objektima Ministarstva i ustanova kulture.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2013., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 153.524.742,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2013.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	146.706.200,00	146.529.834,00	99,9
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	283.404,00	283.404,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	70.365.694,00	69.409.417,00	98,6
1.3.	Postrojenja i oprema	2.615.232,00	3.353.552,00	128,2
1.4.	Prijevozna sredstva	256.686,00	298.277,00	116,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	71.378.937,00	71.378.937,00	100,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.806.247,00	1.806.247,00	100,0
2.	Financijska imovina	7.022.729,00	6.994.908,00	99,6
2.1.	Novčana sredstva	227.000,00	220.655,00	97,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	3.448.730,00	2.218.319,00	64,3
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja (iz proračuna)	3.346.999,00	4.555.934,00	136,1
Ukupno imovina		153.728.929,00	153.524.742,00	99,9
3.	Obveze	46.181.444,00	31.155.926,00	67,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	45.681.443,00	30.910.925,00	67,7
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	500.001,00	245.001,00	49,0
4.	Vlastiti izvori	107.547.485,00	122.368.816,00	113,8
Ukupno obveze i vlastiti izvori		153.728.929,00	153.524.742,00	99,9

Vrijednosno značajnija imovina se odnosi na građevinske objekte, odnosno poslovne prostore u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Zadru, Osijeku i Požegi u iznosu 69.409.417,00 kn te nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 71.378.937,00 kn. Vrijednost građevinskih objekata je u odnosu na stanje iskazano početkom 2013. manja za 1,4 % zbog ispravka vrijednosti. Nefinancijska imovina u pripremi se odnosi na vrijednost zgrade kupljene 2007. za Hrvatski povijesni muzej.

Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme se najvećim dijelom odnosi na nabavu računala i računalne opreme u iznosu 1.306.082,00 kn.

Vrijednost prijevoznih sredstava je povećana za 16,2 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine. Povećanje se odnosi na vrijednost vozila koje je dodijeljeno Ministarstvu na temelju rješenja Vlade Republike Hrvatske, Povjerenstva za besplatnu dodjelu strane robe.

Druga nefinancijska imovina se odnosi na knjige u vrijednosti 1.210.053,00 kn i ostale nespomenute izložbene vrijednosti u iznosu 596.194,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na potraživanja u iznosu 6.774.253,00 kn te novčana sredstva u iznosu 220.655,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja iz državnog proračuna za sredstva od igara na sreću u iznosu 4.555.934,00 kn te potraživanja od HZZO-a za bolovanje zaposlenika u iznosu 2.058.893,00 kn.

Ukupne obveze na koncu 2013. su iznosile 31.155.926,00 kn, što je za 15.025.518,00 kn ili 32,5 % manje u odnosu na početak 2013. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 30.910.925,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 245.001,00 kn. Obveze za rashode poslovanja se odnose na obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći u iznosu 25.114.303,00 kn (od čega su vrijednosno značajnije obveze za kapitalne pomoći vezano uz provedbu aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 20.500.492,00 kn te kapitalnog projekta Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture u iznosu 1.870.000,00 kn), obveze prema dobavljačima za materijalne rashode u iznosu 1.968.774,00 kn, obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 997.521,00 kn, obveze za subvencije u iznosu 963.520,00 kn te ostale obveze (bolovanja na teret HZZO i drugo) u iznosu 1.866.807,00 kn. Na koncu 2013. od ukupnih obveza su dospjele obveze u iznosu 30.420.075,00 kn. Od navedenih obveza je do sredine svibnja 2014. podmireno 22.798.616,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2013.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i kapitalne projekte Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi popisa imovine i obveza, ulaznih i izlaznih računa, evidentiranja prihoda, rashoda, dugotrajne imovine, ostvarivanja rashoda po programima, aktivnostima i kapitalnim projektima te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s načelnicima sektora, voditeljima službi i odjela te drugim zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, provođenju programa, aktivnosti i kapitalnih projekata obuhvaćenih revizijom).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je nalažio rashode koji se odnose na isti projekt, planirati u okviru jedne aktivnosti, radi jednostavnijeg praćenja provedbe projekata i kontrole namjenskog trošenja sredstava.

Nadalje je naložio evidentiranje rashoda prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, evidentiranje poslovnih događaja na temelju potpunih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, te na propisanim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11). Također je naložio u poslovnim knjigama evidentirati cjelokupnu imovinu te obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Državni ured za reviziju naložio je obračunavati i isplaćivati prekovremene sate rada u skladu s odredbama Zakona o radu (Narodne novine 149/09, 61/11 i 73/13). U cilju smanjenja pojave rizika nepravilnog i neučinkovitog trošenja proračunskih sredstava koja proizlazi iz postojećeg broja korisnika i planiranih sredstava, Državni ured za reviziju je predložio poduzimanje aktivnosti na organiziranju izravnog nadzora kod korisnika niže razine.

Revizijom za 2013. je utvrđeno da nije postupljeno prema danim nalogima i preporuci.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2013.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u dijelu koji se odnosi na računovodstveno poslovanje, rashode te postupke javne nabave.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Ministarstvo je obveznik primjene proračunskog računovodstva, prema odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te drugim provedbenim propisima. Ustrojene su poslovne knjige i sastavljeni propisani financijski izvještaji.

U pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru provedbe više aktivnosti Ministarstva, rashodi za naknade za rad članovima radnih tijela Ministarstva (vijeća, povjerenstava i radne skupine) u iznosu 1.040.636,00 kn su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računima pomoći dane unutar općeg proračuna, naknade građanima i kućanstvima u novcu te tekuće i kapitalne donacije, umjesto na računu naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojima su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Tijekom 2013. su podizana gotovinska sredstva korištenjem poslovne kreditne kartice, što nije evidentirano u okviru blagajničkog poslovanja. Podignuta gotovinska sredstva su evidentirana na računu ostalih nespomenutih rashoda poslovanja, bez priloženih knjigovodstvenih isprava o nastalim poslovnim promjenama (specifikaciji troškova). Uvjeti korištenja poslovnih kreditnih kartica su propisani odredbama Odluke o uvjetima korištenja službenih osobnih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 5/12, 128/12 i 24/14). Poslovne kreditne kartice nisu korištene u skladu s odredbom točke XI. navedene Odluke, kojom je određeno da se poslovne kreditne kartice mogu koristiti za plaćanje svih troškova, ukoliko su ti troškovi obuhvaćeni putnim nalogima za putovanje u zemlji i inozemstvu ili internim pravilima tijela za obavljanje pojedine djelatnosti, kao i za plaćanje drugih troškova na koje osoba na koju glasi poslovna kreditna kartica ima pravo prema odredbama Odluke. Opisani način korištenja poslovnih kreditnih kartica utvrđen je i obavljenom revizijom za 2012. Dio podignute gotovine je tijekom 2013. vraćen u državni proračun obustavama iz plaće, a dio gotovine koji nije vraćen, koncem 2013. je ostao evidentiran na računu ostalih nespomenutih rashoda poslovanja. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2014.) vraćen je cjelokupni iznos sredstava podignutih korištenjem poslovnih kreditnih kartica.

Nadalje, dio rashoda za reprezentaciju je evidentiran u poslovnim knjigama na temelju knjigovodstvenih isprava na kojima nisu navedeni subjekti ugošćavanja.

Odredbama članka 11. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je, između ostaloga, propisano da se knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazani izvanbilančni zapisi koji se odnose na vrijednost 12 umjetnina koje je Ministarstvo na temelju ugovora iz srpnja 2013. dobilo na posudbu od Muzeja suvremene umjetnosti Zagreb. Prema popisu umjetnina, koji je sastavni dio navedenog ugovora, ukupna vrijednost umjetnina iznosi 1.080.000,00 kn. Odredbama članka 87. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da skupina računa 99-Izvanbilančni zapisi, sadrži stavke koje su vezane ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma i slično. Nadalje, prema dopisu upućenom Ministarstvu financija u siječnju 2014., Ministarstvo ima dva sudska spora u tijeku u vrijednosti 3.731.000,00 kn koji predstavljaju potencijalnu obvezu za državni proračun. Odredbom članka 16. stavka 1. točka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu je propisano da obvezne Bilješke uz Bilancu sadrže pregled ostalih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično). S obzirom da se radi o potencijalnim obvezama, navedenu vrijednost sudskih sporova treba evidentirati u izvanbilančnim zapisima.

Godišnji popis imovine i obveza je obavljen i sastavljena su izvješća o popisu. U izvješćima o obavljenom popisu imovine i obveza nisu utvrđene razlike između knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom. Popis imovine nije cjelovit, jer popisom nije obuhvaćena nefinancijska imovina u pripremi u vrijednosti 71.378.937,00 kn (zgrada namijenjena za Hrvatski povijesni muzej). Darovana imovina koja se odnosi na umjetničke slike, skulpture, amfore i slično, popisana je količinski bez iskazane vrijednosti i nije evidentirana u poslovnim knjigama. Ministarstvo financija je, u cilju učinkovitog upravljanja državnom imovinom i izvještavanja o financijskom položaju države, u studenom 2013. sastavilo Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, koju su dužni primjenjivati svi proračunski i izvanproračunski korisnici, te drugi korisnici državne imovine. Obveznici primjene Upute su dužni utvrditi pojavne oblike državne imovine, pojedinačno i zbirno uz iskazivanje vrijednosti. Pristup kod vrednovanja imovine ovisi o vrsti i namjeni imovine. Uputom su detaljnije opisani pojedini pristupi koji se primjenjuju kod vrednovanja imovine: interna procjena, procjena po ovlaštenom procjenitelju i procjena u iznosu pojedinačne vrijednosti od 1,00 kn. Prema odredbi članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu se unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Potraživanja od zaposlenih na koncu 2013. su evidentirana u iznosu 152.024,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za isplaćene predujmove za službena putovanja u zemlji i inozemstvu koji nisu opravdani u primjerenom, odnosno propisanom roku. Utvrđeno je da u pojedinim slučajevima do konca 2013. nisu vraćeni više isplaćeni predujmovi u odnosu na obračunane troškove službenog putovanja, od čega se dio odnosi i na službena putovanja iz 2012. Obračun troškova službenog putovanja u zemlji u pravilu treba obaviti u roku tri dana od povratka sa službenog putovanja (navedeno na obrascu putnog naloga), dok obračun putnih troškova za službeno putovanje u inozemstvu treba obaviti u roku sedam dana od povratka sa službenog putovanja prema odredbama Uredbe o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (Narodne novine 50/92 i 73/93).

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje rashoda te imovine i obveza u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, odnosno Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Također, nalaže korištenje poslovnih kreditnih kartica u skladu s odredbama Odluke o uvjetima korištenja službenih osobnih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije, te načinu odobravanja službenih putovanja. Nadalje, nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže obračun troškova službenog putovanja u zemlji i inozemstvu obavljati u primjerenom, odnosno roku propisanom Uredbom o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove.

- 1.2. *Ministarstvo u očitovanju navodi da prihvaća nalaz u vezi evidentiranja rashoda za naknade za rad predstavničkih tijela, uz napomenu da će planom za 2015. u okviru aktivnosti iz kojih se isplaćuju naknade za rad predstavničkih tijela predvidjeti posebne stavke za navedene rashode. Vezano uz korištenje poslovnih kreditnih kartica, Ministarstvo prihvaća nalaz te obrazlaže da svi korisnici poslovnih kreditnih kartica moraju napisati, ako ne ime, onda ustanovu iz koje su poslovni partneri i zbog čega nastaje trošak, što će biti uređeno Uputom o postupanju s računima za reprezentaciju. U dijelu nalaza koji se odnosi na posudbu umjetnina, Ministarstvo prihvaća nalaz i navodi da će evidentirati posudbu umjetnina izvanbilančno. Nadalje navodi da će vezano uz obračun putnih naloga proširiti postojeću uputu o postupanju s putnim nalogima, u odnosu na mišljenje iz Nacrta. Vezano uz godišnji popis imovine i obveza, Ministarstvo prihvaća nalaz uz napomenu da će u poslovnim knjigama evidentirati darovanu imovinu.*

2. Rashodi

- 2.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 799.719.264,00 kn. Prema vrstama rashoda, vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene u iznosu 258.814.841,00 kn (za zaposlenike Ministarstva te zaposlenike u arhivima, muzejima, kazalištima i drugim ustanovama kulture kojima je osnivač Republika Hrvatska), tekuće donacije u iznosu 138.547.000,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 138.022.708,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 104.736.101,00 kn, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 50.449.028,00 kn te subvencije u iznosu 48.735.595,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda vrijednosno značajniji rashodi se odnose na usluge promidžbe i informiranja u iznosu 23.859.324,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 17.367.625,00 kn, energiju u iznosu 13.277.009,00 kn, uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu 7.326.269,00 kn te ostale usluge u iznosu 22.405.648,00 kn.

- Rashodi za zaposlene

U okviru aktivnosti Administracija i upravljanje su ostvareni rashodi za zaposlene Ministarstva u iznosu 44.875.044,00 kn. Odnose se na plaće u iznosu 38.488.871,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 5.914.029,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 472.144,00 kn.

Prema evidencijama Ministarstva, tijekom 2013. zaposlenicima su isplaćivane plaće za prekovremeni rad na temelju izvješća o prekovremenom radu s priloženim nalozima za prekovremeni rad i ispisima iz evidencije radnog vremena.

Tijekom godine je 41 zaposlenik ostvario 7 307 prekovremenih sati rada u bruto iznosu 369.656,00 kn. Od navedenog iznosa, za jedanaest zaposlenika su isplaćene plaće za prekovremeni rad koji je trajao duže od 180 sati godišnje, što iznosi 288.635,00 kn bruto i čini 78,1 % ukupno obračunanih i isplaćenih plaća za prekovremeni rad. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 45. stavka 2. Zakona o radu kojom je propisano da prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od 180 sati godišnje. Prekovremeni sati su obračunani i isplaćeni za prekovremeni rad ostvaren radnim danima te neradnim danima (subotom, nedjeljom, odnosno blagdanom).

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati prekovremene sate rada u skladu s odredbama Zakona o radu.

- Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu

U okviru aktivnosti Administracija i upravljanje su ostvareni rashodi koji se odnose na naknade pružateljima usluga na temelju ugovora o djelu u iznosu 655.418,00 kn financirani sredstvima državnog proračuna. Navedeni rashodi iznose 1,5 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva u užem smislu za 2013. te nisu veći od propisanog iznosa.

Poslove na temelju ugovora o djelu u okviru navedene aktivnosti obavljala su 22 vanjska suradnika. Vrijednosno značajniji dio ugovora o djelu se odnosio na obavljanje poslova vezanih uz projekt nominacije Sakralnog kompleksa na otocima rimskog foruma u Zadru za upis na UNESCO listu svjetske baštine, te poslove vezane uz dovršetak radova na uređenju Palače Kvarner u Malom Lošinjju za stalni izložbeni prostor Hrvatskog Apoksiomena. Osim navedenih poslova iz djelokruga Ministarstva, na temelju ugovora o djelu su obavljani i administrativni poslovi vezani uz ažuriranje promjena u bazi Registra kulturnih dobara, prijevodi te poslovi čišćenja uredskih prostorija Ministarstva. Navedeni poslovi su najvećim dijelom obavljani neprekidno u razdoblju dužem od jedne godine, a ugovori o djelu su s izvršiteljima usluga produljivani tromjesečno i polugodišnje.

Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 49/12–pročišćeni tekst, 37/13 i 38/13) je propisano da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, mogu se na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Nadalje, odredbama članka 3. navedenog Zakona je propisano da poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici. Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela, a namještenici su osobe koje u državnim tijelima rade na pomoćno–tehničkim poslovima i ostalim poslovima čije je obavljanje potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela. Odredbama članaka 52. i 61. navedenog Zakona je propisano da se izabrani kandidat prima u državnu službu rješenjem čelnika tijela ili službene osobe u opisu poslova koje je rješavanje o tome, sukladno propisima o ustrojstvu državnih tijela. Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnog službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao, odnosno do povratka odsutnog službenika, a što može trajati najviše godinu dana. Nadalje, prema odredbi članka 61. stavka 2. navedenog Zakona za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose. Iz navedenog proizlazi da se pojedini poslovi iz djelokruga Ministarstva koji su obavljani u Ministarstvu u razdoblju dužem od jedne godine (poslovi trajnijeg karaktera) nisu mogli povjeriti pružateljima usluga na temelju ugovora o djelu.

Državni ured za reviziju nalaže postupati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

- Nadzor nad korištenjem proračunskih sredstava

U okviru razdjela Ministarstva su planirana i doznačena sredstva za plaće, materijalne rashode, nabavu nefinancijske imovine i programsku djelatnost za 46 proračunskih korisnika kojima je osnivač Republika Hrvatska (19 arhiva, 20 muzeja i galerija, Hrvatski restauratorski zavod, Hrvatski audiovizualni centar, Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, Ansambl Lado, Zavod za obnovu Dubrovnika, Hrvatska knjižnica za slijepe i Međunarodni centar za podvodnu arheologiju) te sredstva neprofitnim organizacijama, pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnosti u kulturi, jedinicama lokalne i područne uprave i samouprave za programske aktivnosti na temelju odredbi Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi i drugim propisima ukupno u iznosu 733.988.522,00 kn, što je 91,8 % ukupnih rashoda razdjela Ministarstva.

Zaposlenici unutarnjih ustrojstvenih jedinica Ministarstva koji su zaduženi za pojedina područja, obavljaju kontrolu trošenja proračunskih sredstava na temelju dostavljenih izvješća o utrošenim sredstvima i realizaciji programa i projekata te druge dostavljene dokumentacije (preslike ugovora s izvoditeljima radova ili dobavljačima, preslike računa, obračunskih i okončanih situacija, virtanskih naloga i druge dokumentacije). Nakon kontrole, u pojedinim slučajevima zahtijevaju dopunu dokumentacije te obustavljaju daljnju isplatu sredstava korisnicima koji nisu postupili po zahtjevu.

U pojedinim slučajevima se korisnicima doznačavaju sredstva prije nastanka rashoda vezanih za provedbu odobrenih i ugovorenih programa iako je ugovoreno da će Ministarstvo sredstva isplaćivati ovisno o tijeku izvršenja programa.

Prema podacima Ministarstva, od 46 proračunskih korisnika iz razdjela Ministarstva 24 korisnika su dostavila Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2013. na obrascu 1b koji se daje kada su uočene slabosti i nepravilnosti u pojedinim područjima. Ministarstvo u 2013. kao ni u prethodnim godinama nije provodilo izravni nadzor trošenja proračunskih sredstava kod korisnika kojima se sredstva planiraju i ostvaruju u okviru razdjela Ministarstva. Nema pisanih internih procedura za postupak provođenja naknadnih kontrola, načinu suradnje i aktivnostima koje se očekuju od proračunskih korisnika, vezano uz izradu i realizaciju strateških i financijskih planova, nabavu i ugovaranje, trošenje sredstava i drugo.

Nije utvrđen postupak provođenja naknadnih kontrola namjenske potrošnje isplaćenih proračunskih sredstava koje trebaju provoditi ustrojstvene jedinice Ministarstva.

Državni ured za reviziju nalaže isplaćivati sredstva korisnicima u skladu s ugovorenim uvjetima. U cilju smanjenja pojave rizika nepravilnog i neučinkovitog trošenja proračunskih sredstava koja proizlazi iz postojećeg broja korisnika i iznosa doznačenih sredstava predlaže poduzeti aktivnosti na organiziranju izravnog nadzora kod korisnika niže razine.

- 2.2. *Ministarstvo u očitovanju navodi da je poduzelo radnje s ciljem smanjivanja broja prekovremenih sati te da je u odnosu na 2012. vidljivo smanjenje broja prekovremenih sati. Nadalje, u izradi je i interni akt i preraspodjela posla kojom će se broj prekovremenih sati svesti u zakonske okvire. Vezano uz tvrdnju da su u 2013. poslove temeljem ugovora o djelu obavljala 22 vanjska suradnika, Ministarstvo naglašava da se u skladu s odredbom članka 62. Zakona o državnim službenicima pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. Zakona („Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela utvrđene Ustavom, zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona“), mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. U skladu s navedenim, ugovor o djelu vezano uz obavljanje poslova na projektu nominacije Sakralnog kompleksa na ostacima rimskog foruma u Zadru za upis na UNESCO-ovu listu svjetske baštine, odnosno uz dovršetak radova na uređenju Palače Kvarner u Malom Lošinj u za stalni izložbeni postav Hrvatskog Apoksiomena, zaključen zbog potrebe rada na projektima koje ne obavljaju ostali državni dužnosnici kao redovito zanimanje iz djelokruga poslova Ministarstva kulture, Ministarstvo navodi da ne postoji određeno radno mjesto u Pravilniku o unutarnjem redu čiji opis poslova i zadaća odgovara poslovima zbog kojih je angažiran vanjski suradnik. Nadalje, u skladu s odredbama članka 3. stavka 5. Zakona o državnim službenicima, iznimno u državnim tijelima pomoćno-tehnički poslovi se mogu povjeriti vanjskim pružateljima usluga ukoliko je to potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela. Slijedom toga, Ministarstvo navodi da je zaključeno nekoliko ugovora za obavljanje poslova spremačice te za rad na pomoćno-administrativnim poslovima, kao što je ažuriranje promjena u bazi Registra kulturnih dobara. Ministarstvo ističe da je u tekućoj godini smanjen broj ugovora o djelu u odnosu na prošlogodišnji. Vezano uz nadzor nad korištenjem proračunskih sredstava, Ministarstvo se nije očitovalo.*

3. Postupci javne nabave

- 3.1. Ministarstvo je za 2013. donijelo plan nabave, a ukupna procijenjena vrijednost nabave iznosi 14.275.896,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave za 2013. je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva 4. ožujka 2013., a izmjene i dopune plana nabave 30. srpnja i 27. prosinca 2013. Plan nabave za 2014. je objavljen 5. ožujka 2014. Prema odredbama članka 20. stavka 4. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13 i 143/13), javni naručitelj je obavezan plan nabave objaviti na internetskim stranicama u roku 60 dana od dana donošenja proračuna, odnosno financijskog plana, a sve izmjene i dopune plana nabave javni naručitelj odmah objavljuje na internetskim stranicama. Ministarstvo je u skladu s odredbama članka 21. stavka 2. navedenog Zakona, objavilo na internetskim stranicama registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Prema izvješću o javnoj nabavi, u 2013. su zaključena četiri ugovora o javnoj nabavi roba i usluga u vrijednosti 13.480.232,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave su zaključena dva ugovora za nabavu roba u vrijednosti 12.970.000,00 kn, na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave je zaključen jedan ugovor za nabavu roba u vrijednosti 199.500,00 kn, a jedan ugovor za nabavu usluga u vrijednosti 310.732,00 kn se odnosi na ugovore o javnim uslugama iz dodatka II. B. Nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 70.000,00 kn, (od prosinca 2013. nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn) je iznosila ukupno 3.357.255,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo te na temelju okvirnih sporazuma koje su zaključili Državni ured za središnju javnu nabavu i Ured za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo je tijekom 2013. zaključilo 33 godišnja ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti 6.209.894,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži, usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava te plin su nabavna kategorija središnje javne nabave.

S obzirom da je Ministarstvo za nabavu elektroničkih komunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži (usluge telefona, telefaksa i interneta u nepokretnoj mreži) u ožujku 2013. dostavilo podatke Državnom uredu za središnju javnu nabavu, a do konca 2013. Ured nije proveo postupak javne nabave, usluge su pribavljene od jednog izvršitelja izravno u vrijednosti 2.103.995,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Za nabavu usluga tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava u vrijednosti 659.421,00 kn te plina u vrijednosti 385.191,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, Ministarstvo za 2013. nije dostavilo podatke Državnom uredu za središnju javnu nabavu. Nabava je obavljena izravno, bez provođenja propisanih postupaka javne nabave. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 5. Zakona o javnoj nabavi kojima je propisano da je Ministarstvo kao javni naručitelj obvezno primjenjivati odredbe Zakona.

Motorni benzin i dizel gorivo u vrijednosti 813.271,00 kn s porezom na dodanu vrijednost su nabavljeni od jednog društva na temelju okvirnog sporazuma koji je u siječnju 2011. zaključio Ured za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske sa spomenutim društvom na rok od četiri godine. Ministarstvo, kao pojedinačni naručitelj, nije za 2013. s odabranim ponuditeljem zaključilo godišnji ugovor o nabavi goriva. S obzirom da se ugovorom utvrđuju prava i obveze ugovornih strana te da je okvirnim sporazumom određeno zaključivanje pojedinačnih godišnjih ugovora, za nabavu goriva u razdoblju od početka siječnja do konca prosinca 2013., Ministarstvo je trebalo prije početka nabave zaključiti ugovor kojim se utvrđuju međusobna prava i obveze ugovornih strana. Okvirnim sporazumom je također određeno da se jedan primjerak pojedinačnog godišnjeg ugovora dostavlja Uredu za središnju javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju nalaže provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, nalaže postupanje u skladu s odredbama navedenog Zakona vezano uz objavu plana nabave na internetskim stranicama Ministarstva.

- 3.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz koji se odnosi na objavu plana nabave, uz napomenu da redovito objavljuju plan nabave te da se s objavom kasnilo svega nekoliko dana. U dijelu nalaza koji se odnosi na elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži (usluge telefona, telefaksa i Interneta u nepokretnoj mreži), usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava te plina, nabavnih kategorija središnje javne nabave, Ministarstvo prihvaća nalaz te navodi da će ubuduće provesti postupke javne nabave za navedene kategorije, uz napomenu da bi bez obzira što su navedene kategorije u nadležnosti Državnog središnjeg ureda za javnu nabavu i što su Državnom uredu dostavljeni podaci, nalaz morao jednako tretirati svaku nabavnu kategoriju ukoliko nisu sklopljeni okvirni sporazumi od strane navedenog Ureda. Nadalje navodi da za nabavne kategorije za koje je Državni središnji ured za javnu nabavu trebao provesti postupak javne nabave, nisu proveli postupke javne nabave samostalno u Ministarstvu te da je Državnom središnjem uredu za javnu nabavu Ministarstvo dostavilo potrebne podatke za raspisivanje javne nabave. Ministarstvo također u očitovanju navodi da smatra da bi sve nabavne kategorije za koje je zadužen Državni središnji ured za javnu nabavu morale imati isti status prilikom davanja mišljenja od strane Državne revizije, te da Ministarstvo ni u kojoj svojoj aktivnosti nije postupilo mimo zakonskih propisa ili obveza vezanih uz nabavne kategorije. Ministarstvo prihvaća nalaz koji se odnosi na sklapanje pojedinačnih godišnjih ugovora temeljem sklopljenog Okvirnog sporazuma vezano uz nabavu motornog benzina i dizel goriva, te navodi da je za 2014. sklopilo godišnji Ugovor za nabavu motornog benzina i dizel goriva u skladu s preporukom Državnog ureda za reviziju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2013. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2012. utvrđene nepravilnosti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje te rashode, ponovljene su i 2013.
 - Pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju potpunih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava te na propisanim računima Računskog plana. Popis imovine nije cjelovit, jer popisom nije obuhvaćena nefinancijska imovina u pripremi u vrijednosti 71.378.937,00 kn. (točka 1. Nalaza)
 - Pojedine poslove iz djelokruga Ministarstva su obavljali vanjski suradnici na temelju ugovora o djelu, što nije u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima. Navedeni poslovi su obavljani neprekidno u razdoblju dužem od jedne godine (poslovi trajnijeg karaktera).
U okviru razdjela Ministarstva su u 2013. planirana i doznačena sredstva za plaće, materijalne rashode, nabavu nefinancijske imovine i programsku djelatnost za 46 proračunskih korisnika kojima je osnivač Republika Hrvatska te sredstva neprofitnim organizacijama, pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnosti u kulturi, jedinicama lokalne i područne uprave i samouprave za programske aktivnosti na temelju odredbi Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi i drugim propisima ukupno u iznosu 733.988.522,00 kn, što je 91,8 % ukupnih rashoda razdjela Ministarstva. U pojedinim slučajevima se korisnicima doznačavaju sredstva prije nastanka rashoda vezanih za provedbu odobrenih i ugovorenih programa iako je ugovoreno da će Ministarstvo sredstva isplaćivati ovisno o tijeku izvršenja programa. Ministarstvo u 2013. kao ni u prethodnim godinama nije provodilo izravni nadzor trošenja proračunskih sredstava kod korisnika kojima se sredstva planiraju i ostvaruju u okviru razdjela Ministarstva. Nema pisanih internih procedura za postupak provođenja naknadnih kontrola, načinu suradnje i aktivnostima koje se očekuju od proračunskih korisnika, vezano uz izradu i realizaciju strateških i financijskih planova, nabavu i ugovaranje, trošenje sredstava i drugo. Nije utvrđen postupak provođenja naknadnih kontrola namjenske potrošnje isplaćenih proračunskih sredstava koje trebaju provoditi ustrojstvene jedinice ministarstva. (točka 2. Nalaza)
 - Nabava roba i usluga u ukupnoj vrijednosti 1.044.612,00 kn s porezom na dodanu vrijednost je obavljena izravno, bez provođenja propisanih postupaka javne nabave. Izravno su pribavljene usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava u vrijednosti 659.421,00 kn te plin u vrijednosti 385.191,00 kn. (točka 3. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove u području kulture koji se odnose na razvitak i unapređenje kulture, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kulturnog života i kulturnih djelatnosti, promicanje kulturnih veza s drugim zemljama i međunarodnim institucijama, stručne i upravne poslove za Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO, poticanje programa kulturnih potreba pripadnika hrvatskoga naroda u drugim zemljama, osiguravanje financijskih, materijalnih i drugih uvjeta za obavljanje i razvitak djelatnosti kulture, istraživanje, proučavanje, praćenje, evidentiranje, dokumentiranje i promicanje kulturne baštine te druge poslove. U Ministarstvu u užem smislu je koncem 2013. bilo 415 zaposlenika. Izvori financiranja su, osim državnog proračuna (opći prihodi i primici, sredstva učešća za zajmove, sredstva učešća za pomoći), prihodi od igara na sreću, prihodi od spomeničke rente, inozemne darovnice, pomoći Europske unije te druge pomoći. U 2013. su ostvareni ukupni prihodi u iznosu 814.716.961,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu 799.719.264,00 kn te je ostvaren višak prihoda u iznosu 14.997.697,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka je iznosio 39.158.714,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 24.161.017,00 kn. Od ukupno ostvarenih prihoda u iznosu 814.716.961,00 kn, vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 684.386.255,00 kn. Rashodi su ostvareni u iznosu 799.719.264,00 kn. Prema vrstama rashoda, vrijednosno su najznačajniji rashodi za zaposlene u iznosu 258.814.841,00 kn (za zaposlenike Ministarstva te zaposlenike u arhivima, muzejima, kazalištima i drugim ustanovama kulture kojima je osnivač Republika Hrvatska), tekuće donacije u iznosu 138.547.000,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 138.022.708,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 104.736.101,00 kn, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 50.449.028,00 kn te subvencije u iznosu 48.735.595,00 kn. Tijekom 2013. u Ministarstvu je financirano osam programa, koji se provode kroz 44 aktivnosti te sedam kapitalnih projekata. Rashodi u iznosu 799.719.264,00 kn su ostvareni za provedbu sljedećih programa: Zaštita kulturnih dobara u iznosu 167.311.599,00 kn, Kazališna i glazbeno-scenska djelatnost u iznosu 137.778.812,00 kn, Ostale djelatnosti kulture u iznosu 127.973.786,00 kn, Muzejsko-galerijska djelatnost u iznosu 91.961.337,00 kn, Arhivska djelatnost u iznosu 74.869.010,00 kn, Programi audiovizualne djelatnosti i medija u iznosu 78.965.102,00 kn, Uređenje djelatnosti kulture u iznosu 65.730.741,00 kn te Knjižnična djelatnost u iznosu 55.128.877,00 kn. Potraživanja su na koncu 2013. iskazana u iznosu 6.774.253,00 kn, što je za 21.476,00 kn manje u odnosu na početak 2013. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja iz državnog proračuna za sredstva od igara na sreću u iznosu 4.555.934,00 kn te potraživanja od HZZO-a za bolovanje zaposlenika u iznosu 2.058.893,00 kn. Ukupne obveze na koncu 2013. su iznosile 31.155.926,00 kn, što je za 15.025.518,00 kn ili 32,5 % manje u odnosu na početak 2013. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 30.910.925,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 245.001,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze se odnose na obveze za kapitalne pomoći vezane uz provedbu aktivnosti Zaštitni radovi na nepokretnim spomenicima kulture u iznosu 20.500.492,00 kn. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode i postupke javne nabave, dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.